

Ceoldömölki HIRLAP

Politikai, kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági hetilap és az ipartestület hírlapja.

Szerkesztőség az Kiadóhivatal:
Ceoldömölki, gróf Széchenyi István utca 12.
Telefonszám: 55.

Feloldászerkesztő:
SZAGÁN JÁNOS

Előfizetési árak:
Egész évre 5, félre 2.50, negyedévre 1.25 Ft.
Megjelenik minden szombaton este.

Új reménység.

Elpusztíthatatlan örök optimizmussal léptünk át ezidén is az új esztendőbe. Új év, új reménység, — tartja a régi szállóige és hiába csatlakoztunk már annyiszor az új év ígéreteiben és reménységeiben, ma is hiszünk benne, hogy talán majd mégis ez lesz az új esztendő, amely meghozza reményeink, vágyaink, törekvéseink valóra válását, vagy megközelítését, szóval az igazi boldog új esztendőt. Mindaddig hiszünk ezt, amíg családások közepette le nem perog, meg nem öregszik ez az év is, aztán szívesen temeljük és új reménységgel fordulunk az előjövendő felé.

Egyelőre ott tartunk, hogy bizakodással léptünk át az új év küszöbén és soha meg nem szűnő reménykedéssel várjuk sorsunk jobbra fordulását. Pedig, ha a világ eseményeket nézzük az öreg esztendő búcsúzkodásának és az új születésének napjaiban, bizony nem sok örömről beszélhetünk. A világhorizont az újratornyosuló viharfelhőkkel nem sok biztatót ígér. Az európai béke és a háború kérdése borotvaellen táncolt ezekben a napokban. Egy ideig úgy látszott, hogy az angol békülékenység szellemének háttérbeszorítását követi a béke érdekében nagy erőfeszítéseket kifejtő francia miniszterelnök megbuktatása, amely a háborús felfogás felülkerekedését jelentette volna.

Hála Istennek, a józannabb belátás került túlsúlyra és az új esztendő a felhők mögül ki-ki törő nap sugar is köszönthet. Sajnos, azonban csak röpké pillanatokra tudott áttörni a felhők mögül a reménység napugara. A világhorizont bizony eléggé borongós maradt az új év első napjaiban és sose tudjuk, mikor törhet ki a vihar, mikorsójt le a villám a fellegekből.

Már sokkal bizakodóbb lehet tekintetünk és megalapozottabb optimizmusunk, ha a világpolitikáról beszélhetünk. A torlóddó évek politikánkra fordultak. A torlóddó évek alkalmat adtak a politikai élet vezetőinek megnyilatkozásokra. Ha ezekből akarjuk megítélni a magyar politika helyzetét, akkor azt kell mondanunk, hogy nincsenek itt átláthatatlan ellentétek, mely szakadékok. A harmóniát, amely még kormánypárt és tárgyalások ellenék közt

is meg lehet, ezekben a napokban nem bontották meg harcias nyilatkozatokat. Kétségtelen, hogy nem is a hangoskodás, hanem a komoly alkotó munka az, amely visszhangot tud kelteni. A közvélemény figyelme, a jobb sorsra váró magyar milliók érdeklődése oda fordul, ahonnan reményeinek megvalósulását, vagy megközelítését, kenyérgondjainak enyhítését várja. Megnyugvással tapasztalja, hogy a kormány sorra beváltja ígéréteit, amelyek az élet javítására és könnyítésére vonatkoznak. Az ezt célzó hitbizományi reform és a település után hasonló gazdasági természetű javaslatok következnek.

Az egész ország gazdasági életének javulását várják a kisemberek tömegeinek földhözjutlásán túl az alföldi kérdések megoldását, amelyet most elsőrendű feladatának tekint a kormány. Az alföldön évente 100 millió facsemete előállításával akarják folytatni a fásítást, ugyhogy 10 év alatt több százezer katasztrális hold erdőfűtet visz keresztül a kormány. A csatormázási, öntözési kérdés megoldásával nemcsak a termelést segítik elő, hanem az erdőfűtet és ültetési munkálatokkal együtt rengeteg munkásnak adnak munkát. A kormány ezekkel a munkálatokkal a kukukusok és a földmunkások megélhetését biztosítja. A nagyarányú munkálatok lényegesen javít az alföldi nép sorsán és megadja az alföldi mezőgazdasági kultúra továbbfejlesztésének lehetőségét.

A miniszterelnök kijelentése szerint a kormány nagy gondot fordított arra, hogy gazdasági és szociális szempontból minden javaslat hatása produktív legyen és kedvezően befolyásolja széles néprétegek életviszonyait. Meggyőződése, hogy a különböző reformjavaslatok keresztülvitelének hatása a fellendülés lesz. A telepítés során földhöz jutó sok kis ember földje átvetelkor berendezkedik. Ez mozgást és lendületet visz a vidék gazdasági életébe. Avval pedig, hogy a kormány az igénybevett földek árának majdnem 70 százalékát készpénzben kifizeti, a birtokos, akinek ingatlanát átveszik, forgatókéhez jut, amelylyel adósságot kifizetheti, vagy törlesztheti, berendezést fejlesztheti, szóval egzisztenciáját megerősítheti. Ez a mozgás, a pénznek ez a forrása,

a munkaalkalmaknak jelentős mértékben való szaporodása és széles rétegek számára a megélhetési viszonyok javítása magábanvéve is olyan gazdasági tevékenységet jelent, amely általános fellendülést von maga után.

Az új esztendőben bizakodó, reménykedő magyarság epedve várja már ezt a fellendülést, amely megkönnyítheti életét addig is, amíg elkövetkezik a jövőben boldogabb, az igazi nagy magyar új esztendő.

A magyar bor törvénye.

Írta: Dr. Darvasi Kálmán földművelési miniszter.

A bortörvényjavaslatot az országgyűlésnek mind a két háza tárgyalnia. A javaslat most más csak kihirdetésre vár. Ha ez is megtörténik, a javaslat, mint új törvény, átveszi a gyakorlati életben azt a szerepet, amit neki szántunk.

A törvényjavaslatok parlamenti tárgyalása alkalmával ritkán van példa arra, hogy egy gazdasági tárgyú, törvényjavaslat olyan magas színvonalú, tartalmas vitát váltaljon ki, mint amelyet a bortörvényjavaslat kiváltott. Egyes képviselők felszólalása, szinte, értekezést emeltek. Nincs a szőlő- és borgezdaságnak olyan problémája, amely a vita során szóba ne került volna. Aki a felszólalásokat végig hallgatta, vagy a képviselőház ide vonatkozó naplóját elővessza, ha még nem tudja, megtanulhatja, vagy megtanulhatja a szőlő- és borgezdaság egész történetét és fontosságát.

Annak a nagy érdeklődésnek, amely a javaslat tárgyalását kísérte, magyarázata az a föltétele fontos szerep, amelyet a szőlő- és borgezdaság az országban úgy közgazdasági, mint szociális szempontból betölt. Aig van a mezőgazdaságnak olyan termelési ága, amely egy katasztrális holdra számítva, több munkaalkalmat, és nagyobb érték előállítására adna lehetőséget, mint a szőlő- és borgezdaság. Ez a körülmény kétszertel arra, hogy sürögösen, alkotmányos tárgyalás alá bocsássam azt a törvényjavaslatot, amely a borgezdaságra vonatkozó jogszabályokban hátrányosan érzelt hiányokat pótolja, a meglévő törvényeknek elavult, vagy az életben, egyébként, be nem vált rendelkezéseit kiküszöbölje és helyüket olyanokkal tölti be, amelyek megéltének a bor kezeelésében és a fogyasztók érdekében időközben beállott változásoknak, más-szóval összhangban vannak a fejlődő élet kívánalmaival.

Újított kell állni azoknak a visszásságoknak, amelyek a «birtelt most használatánál jelentkeztek. Gátat kell vetni annak, hogy legkevésbé borinak nevéi magukon viselő palackokban és a bor kerülője a fogyasztó asztalára, amire a palack címéje utal. Meg kell akadályozni azt, hogy a magyar bor hírneve károsítható legyen. Biz-

telíteni kell a lakajgyaljai borvidéken kívül lévő nagyon kevés borvidéket borsóink számára is a fokozott védelem. Gondoskodni kell arról, hogy magas szőlőtelek mellett, ne kerüljessen közfogyasztásra céljáról fogva olyan alacsony fokú bor, amelyen csak ritkán szokott ugyan teremni, de silányanyag miatt, jobb, ha nem megy közfogyasztásra.

Módok kell nyilatni arra, hogy a bor-ecet állásáról szóló bor is avinálható legyen, mert ez is egyik eszköze és útja a Borfogyasztás emelésének.

Lehetősegi kell szerezni arra, hogy lehető 60 termék esetén — az összes szőlőbirtokosok érdekeinek legmesszebbre-nyúló módon való biztosítása mellett — az árak alakulását hátrányosan befolyásoló borfelosztást a piac megszabadítsák.

S a legáltalánosabb garanciákat kell teremteni arra nézve, hogy a bor előállításában, kezelésében és forgalmazásában a tisztaság és tisztesség érvényesüljön, amit a kifüggő magyar bor hírneve és hírnevének állandósítása mulhatatlannal megkíván.

A képviselőház hosszú vitájában akad egy olyan feltesztelés is, a napi sajtóban is kitérjének jellel olyan nézet, hogy a bortörvényjavaslata nincs szükség, hogy ez magában véve nem oldja meg a borgazdaság kérdéseit. A javaslatnak az előbbieknél csak változatosan ismertetett útjaitól után a körvélemény megítélésére bízom, hogy szük-ség van-e a javaslatra, vagy sem. Én soha sem mondtam, hogy ez a javaslat teljesen megoldja a borgazdaság összes problémáit. Én csak azt mondtam, hogy azoknak a kérdéseknek rendezése, amelyekre néve a javaslat intézkedéseket tartalmaz, ismét egy lépést jelent: előre. S ezt az ítélet igazolni kell.

— Iskolánkivüli előadás. A családmozgalmi egyesület ma délután két 4 órai kezdettel az otthona nagyereményes iskolánkivüli népművelési előadást rendez, melyre szeretettel meghívja a n. é. közönséget. Borsos László dr. orvos: A jódd betegség, míg Berzsenyi J. Miklós mérnök: Építési problémák címen tartanak előadásokat. Belépődíj nincs.

Részletek az újévből.

Az 1936-os kalendáriumból vesszük a következő érdekös adatokat:

Az 1936-os év szökő évi!
A folyó évben 5 nap-és 2 holdfogyatkozás lesz. Napfogyatkozás lesz: január 5-én, február 3-án, június 30-án, július 30-án és december 25-én. Múltuk csak a június 30-iki napfogyatkozás volna látható, de ez is este lesz. Kezddik este 7 óra 34 perckor és végződik 10 óra 25 perckor.

Holdfogyatkozás lesz január 19-én és július 16-án. A januári kezdete délután 1 óra 39 perckor és végződik este 7.55-kor. A februárié a napközben látható.

A farsang (az Vízkeresztől (január 6) Hamvazászerdájig (február 26), vagyis 5) napig, a tavalyi 59-cel szemben.

— A római katolikusok 1936-ot frank, a görög egyház koronázása 7535, a zsidóké 5637—98, őseink honfoglalása óta este 1041-én, Szent István megkoronázása óta 937, Budavár visszavétele óta 351 és a vitáthabóru kitérésnek 22. évébe lépünk.

Ebben az évben a vásármunkokallegyi 66 ünnepnap lesz. Ezekből 5 kettős, egy pedig három ünnep.

Az ünnepek közül az Újév szerdára, Vízkereszt (január 6) hétfőre, a Gyeryiaszentelő Boldog Asszony (február 2) vasárnapra, a Gyulánkosztó Boldog Asszony (március 25) szerdára, Péter Pál (június 29) hétfőre, Nagy Boldogasszony (augusztus 15) szombatra, István király (augusztus 20) csütörtökre, Kis Boldog Asszony (zeptember 8) keddre, Mindenszentek (november 1) vasárnapra, Mária nevenapja (december 8) keddre esik.

A Hésvét április 12—13-án (és) az ezzel kapcsolatos ünnepek: Áldozásbirtok május 21. Pünkösd május 31—június 1, Urnapja pedig június 11-én van.

A Karácsony péntek-szombatra esik. A Szilveszter csütörtökre.

A nemzeti ünnepek közül március 15 vasárnapra, az október 6 keddre esik.

A reformáció emléknapja (október 31) szombatra.

Kisboldogasszony ünnepének lesznek a Hésvét és Pünkösd mellett: január 5—6 vasárnap és Vízkereszt, június 28 és 29 vasárnap és Péter-Pál, augusztus 35—16 Magyar Boldog Asszony és vasárnap.

A Karácsony három napos: péntek, szombat, vasárnap.

A Magyar ünnepek: Nagyszombat, Szentlászló és Szentlászló (június 13—16) keddi, szombati és csütörtöki napokon vannak.

És évben három munkanélküli nap lesz: az azzal, hogy a piroz hétfő ünnepnap vasárnapra esik. Ezek: a Gyeryiaszentelő, Májrus 15-én a Mindenszentek ünnep.

Február 19-én szombatra esik.

A babontók öröme, az évben csak két olyan nap lesz, amikor a 13-ika pentekre esik: március 13 és november 13.

Műhely és diploma.

Vajjon összefér-e? Megmondja az az élet. Sok szociológus, filozófus, közgazdász és jogesvrarok nagyképű elmaradatlanság érthetőben. Fialat mérnök — a József műegyetemre végezte — naponként kopogtatót két-három helyen „gyakoroalt”, akár díjazott gyakoroalt alkalmazásai. Híttavaóának bizonyult minden fáradozás, minden reménykedés. Egy kisebb gyárban azzal akarták eltalálni, hogy ott egy-két munkás kell, mérnökkel, hivatalnokkal és tanácsal látva. Helyes, ő olyan munkát, amelyre munkást keresnek, tervezni tanult, hát még csak elévői magát a dolgot is, csak vezeték be a műhelybe. Igazgató, műhelyfőnök végigmustrálták, — nem sokat bíztak benne — beállították a műhelybe. Két hét múlva előmunkás lett és csak ma, amit mondja, eddigi történetét és munkamenységét, nyugodtan várja, hogy valóban ott, vagy másutt valahol, mérnök ör legyen.

Egy másik fiatalember, aki nem tanult Budapestén és Brúnben szerzett mérnöki diplomát, két évi szolgálata után egy kisebb szerelőüzemben kapott állást. Kilenven pengó havi fizetésért dolgozott

Karácsonytól Vízkeresztig.

írta: Károlymódo Géza.

Akkor már a negyedik télen dörögtek az égűk.

Éjfél misén még Ippisz templomában voltak. Az olasz plébános két szemébből zápként patákozott a kőny, amikor felénk fordulva szétártta a kezét: Dominus vobiscum!...

— Hej Istenem! — súgta a fátémben szegény új Kovácsy Bandi, aki éppen fél-év múlva halt hősi halált a Montello tövében — de sajnálom ezt az olasz papot...

Két szászlóunk — az eredségédítést és a második zászlóal parancsnoka — minisztrált. Még meg csörrent a mellkőkn a sok kiáltás.

Olasz szokás szerint pad nem volt a templomban, így azután majdnem befelé az egész erred és csak a bal oldalhajóban sirdogált néhány vénasszony, meg véneber. A ferinép katonakodott, a fiatalabb legények pedig a menyecskéikkel és leányokkal otthamaradtak. Rossz híre volt még akkor olasz földön az „ausztrialis” bakának, mert sehogyan se tudtuk megérteni velők, hogy mi nem osztrákak, hanem magyarok vagyunk. Még pedig honvédek.

Valami csodálatos hűnékelti féhérgy simogatta végig a falat, amelyre olyan félszeg melegen bámult le a hold, mintha a napot akarja volna kicisülni.

— Hát ennek a templomnak a torony? — sziszelt a tisztie tejszínű levegőbe Kovácsy hadnagy, akinek olyan szem volt, akár a sae és olyan füle, akár a biu-

zé. — Pedig délután láttam toronyt, amikor bevonultuk a faluba.

Ott álltunk a templom kapuja előtt, amelyen lassan ömlött el a bakacság. Még-még caldortok a hó a bakacs szőgepatkója alatt és a lépés öteme lassanként beleveszett a távolodó zajba.

A hátnuk mögött várralunul megkondult a harang. Vagy kétszáz lépésnyire óriás fenőfők között megmeredve álltunk a torony.

— Görbe ország ez — csóválta a fejét Bandi. — Hát nem fért volna el az a szegény torony itt a templom mellett...?

Erre bizony nehéz lett volna felelni, még akkor is, ha rendszeren korog az eszünk kereké, hát még most, amikor a szivünk a torunkban zakatolt és liktorban meg-meg törőltök a szemünkkel... Még mindig bennünk bujkált: A mennyből az angyal lóbe-mázó és gyermekeseket felvilágító dala-ma, ami úgy rohant ki belőlünk ott bent az olasz templomban, mintha léhatalan karmester intésére kezdűt volna. — Ott mint a templom előtt olyan langyos volt az idő, hogy a legénység is kopény-nékdél jött el éjféli misére és így az es lehetett volna a kifogás, hogy a tél hideg szele csalta ki a kőnyet. De mit azaporázunk a szű? Mindenképp nekünk volt ottthon valakije, aki-gondolt.

— Hát láttatok más lyet? — dohogott Kovácsy Bandi hadnagy dr — felkötö-nőt tisztá az ég, tanyog a hold, még sines egyetlen egy csillag sem körülőte. De sehol se, ameddig ellátok. Augusztusban véletlenül hallottam a dési pályaudvar déli sarkában, amikor bucsúzott attól a hollőfeke hajó, tejarcú kis Örmény leánytól és azt súgta neki: oda-

fónt a csillagokban majd találkozik a tekintelünk.

Hajnaltól lassan szálligóvva meg-eredt a hó. Az olaszok kétégbevare tör-delték a kezüket. Akadt kőnk olyan la-ndó, aki még nem látott havat a faluja határában.

Az ellenség és a szigorú tél egyttől jött — sirdogálta a halasszonyom, akinek három fia harcolt Viktor Emanuel király seregében. — Miért ver bennük ennyire az isten? ... O Madona!

Ki tudott volna erre felelni.

DYhában már a harmadik olasz lán-batárban ragtak a havat, amely úgy száll-dott a lépésűnk nyomán, mintha lehintet ludtöltben haladtunk volna.

— Görbe ország ez és ez telebarátom — hajtozta Bandi és unalomig és köz-ben okos, busa fejté úgy lekókad a mel-lőre, mintha érett alma aót volna ki a zubbonyja gallériájából.

Szilveszter napján állt csuzzott le a nap a haragos két égről, amikor beértek az első vonalba.

Pontban éjfélkor elbődült odaát vagy húsz olasz égrő.

Válluk közé kapunk a tejnőket és a felvilágított fényességű megvakított vártuk, hogy mi lesz a folytatás?

— Zsoltó! — sziszeltünk — de mi nullá-zott végig az árkok és kavacsok körül.

— Ez az és is jól kezdődik — gon-doltuk sok-sok tisztelem.

Bandi ott lelkűl mellettem hanyag és bámulta a dermedtűnyű falkákat. — Most meg annyi csillag... zab-talódsít, hogy leterelőttük a botot az ég-ről... Görbe ország ez kedves telebarátom... Nem zavartam. Annyira elcsendesedtem, hogy bizonyosan a tejarcú kis örmény leány-

Szépasszony

varázsa, bája, a

„CORVIN“

harisnyója.

Naggtarifk mellett.

reggelől estig, amíg földhöz nem vága a szerszámai s pár gárral ki nem béréli egy pincehelyiséget. Egyetlen napszámossal kezdett dolgozni, régi rádiókat javított és szerelt át. Ennek most két éve, ma jólkereső fiatalember, van teke a Duna mentén és a lelken nyaralóháza, igaz, hogy csak deszkából, de ez az út.

A harmadik fiatal mérnök Pesten végzett, állást nem kapott s munkánság állott be egy műszer- és kölszerüzembe. Ez sem maradt ott sokáig, ma önálló üzeme van, nem sok, de jól fizetett szakmunkása, jól bérrendezett gyáryal. Emblyben, azonban cipőbetéteket gyártanak. Ebből él igen jól családjával, munkáival.

A negyedik négy éve végzett mérnök és közgazdász. Ertelmes, képzett fiatalember. Négy éve nem kapott állást. Volt valamelyes pénze. Nem sok. Erzel látszott egy másik fiatal mérnökkel, egy szövetség fenntartására. Mindössze hat szövetséges van, különleges árukat készítenek. Havonta körülből ezer pengőt keres a két fiatal mérnök az üzemben. Mikor kapna magyar műszaki vállalásnál ekkora fizetést? Angliában, Franciaországban; Amerikában az egyetemi diploma állami szolgálatra nem jogosít, csak arra, hogy birotokosa versenyvizsgára jelentkezhessek. A vizsga eredménye alapján válogatják azután ki azokat, akiket évente közszolgálatba felvesznek.

— **Vasutas bucsuzást.** A cselekményi Vasutas Kör hétfőn este 8 órai kezdettel a saját otthona nagyerlemben ünnepélyes keretek között bucsuztatja el azt a 13 cselekményi vasutast, akik a múlt év folyamán mentek nyugdíjba. A kell-mesnek legkezdő ünnepélye úgy az aktív, mint az összes nyugdíjas karfarsáki ünnep is tisztelettel meghívja az elnökséget.

— **„Janika“** az azotoni-művészeti előadásról Jász-triója játszik minden este a Domokos-étteremben.

ra gondolt, mert úgy ugrott a szeme csillagol-csillagra, mint a barackvirág illatú meggytászt cinke egyik agról a mávikra. Nyegedapóhátrapszancollatbennököt tartaléka, mint annyira megrikultak a soraink, hogy nem bírtuk volna ki az olasz nyomását.

A hadostály egészségügyi intézet barakkjai között az ezredsegédségi melé állították a sebesültrivók az én hordárgóm. Riadt felhők menekültek dének a fenger felé és bosszú fekete árnyékuék úgy futkosott köztünk, mint a háború lelkiismeretfurdalása lett volna.

Felölti vezényszavak veztek bele a meggyötört, kemény férfiakak közül kiszabadult jajok elharapott félzésekébe. Itt ott megcsikorult a kenetlen kocsi kerete és riadt lönyerléte szegte be az éjjeli szibongást.

Bandi odakoporodott melém a földre. Gyengédnek megfogta a kőfét a vállamon, meg a kérdémen. Azután a kezembe tévedt izmos kéz. Percekig hallgaltunk. Láttam, hogy a felhőszázadok kitérőrendjé között keresi azt a csillagot, amelyiken találkozik a tekintete a hollőfelekehaj, tejarcú dési lényével.

Már a századot lelelemtrét, hogy letegyék a kocsi, mintőr-bucuzóbut-bucuzóbut:

— Öröbe ország er, kedves, felebarátom... Jódvölöm az othonvolókat. Aijdjon meg a jó isten, letevé...!

Elkapta a fejét, mert meghicskoltott a hangja és szégyenkezett a sebesültrivók előtt, pedig áram érem is csillogott a melém.

Akkor kezdett messze keleten a Szamovolygú fölött virradni, Vízkereszt napján.

Kemencsalja első iskolái.

III.

A reformáció terjedésének nyomán nemcsak a városokban keletkeztek egymásután egészen új iskolák, hanem a kisebb és jelentéktelenebb falvakban is. Így, amíg 1540–50 táján a közeli városok közül csak Sopron, Pápa, Sárvár és Csepreg dicsekedhetett iskolával, addig 1600 körül már Körténd, Lucsmánd, Derecske, Monyorókerék, Hegyfalu, Németegcs, Németkeresztúr, Fertősekmiklós, Sopronbóly, Loz, Nagyecsn Szakony, Kapuvár, Peregely, Léka és Némethgyárt is mind iskolás helyek voltak. Természetes, az iskolafenntartó patronosok mindenütt a földesurak sorából kerültek; és különben a Nádasdy, Zrínyi, Bathányi, Bánffy, Sréchy, Vicsay, Lisztly, E. Török és Hagymásy családok versengtek azon, hogy birtokaikon minél előbb iskola és tanító legyen.

Az oktatás leandói az első évtizedekben maguk a lelkesek végezték, a segédlelkesek pedig külön kitéveze is voltak, hogy átmenetileg előbb mint tanítók szolgálják egyházközt. 1600. táján a kisebb helyekre a soproni, csepregi és közegyi iskolából is küldték ki tanítást végezt öregebb diákokat, akik azután sokszor véglegesen is megmaradtak. Népiskola, közép- és főiskola ekkor még szigorúan elkülönítelve, a tananyag külön megszabva nem volt s így az oktatás színvonala a tanító egyéniségtől, képzettségétől és munkakedvétől függött.

Kemencsalja községeit a XVI. század második felében gyakran kirabolták és leperzelték a török, úgy, hogy a vármegyék több ízben kénytelen volt felmenteni az adófizetés alól is. Ilyen viszonyok közepette nálunk nem csak a tanítás úgye, hanem a lelkek gondozása is minimumra szűlydött. Így, amíg mint katolikus pap, egyedül csak a domélti apát fengődött Kemencsalján, épügy az evangélikusok is sokáig szűkölködtek lelkesekben. Pi. Csepregben, az 1625. évi páspokválasztó gyűlésen aig pár kemencsaljai lelkes volt jelen a 1628-ban is csak Mesteri és Alsóság idegen származású lelkesek (Zdanopsis és Banovicsen) vettek részt a kerületi gyűlésen. Igaz, hogy 1630-ban a csepregi missionar már tízenegy volt a megjelentek száma s ez az 1674. évi nagy öldözésig csak emelkedett, mert a lelkes és öldözéskező köznemesség, így az Ostyfjak, Vidosok, Radók, Brzenyieky, Sikeyek, Káldyak, Ajkay, Wehrnök, Dömölyyek, Kisfaludyak, Mesteházyok, Bárdosyayk, Magasyayk, Jánosyayk, stb. szívelve-lelkekkel védteék az evangélium ügyét.

A egész vidék egyházi központja Asszonyfalvó, az Ostyfjak új várával és fentemlővel. Mucay Gergely püspök 1600-ban kelt egyháziintézetait jegyzőkönyve ugyan megécska a lelkészeket és az egyház-községek gazdasági viszonyait sorolja fel, de 1609-ben már találkoztunk Asszonyfalvó első tanítóval, Kelemen Benedekkel is, aki később Nagyözönön és Átkonyban lelkeskedett. Oslyfy Mihály oltalmaz és az egész Rábaköz segítségé mellett 11 év múlva Asszonyfalvó megépítette a „Corvin“ iskolát. Ennek Sárvári János volt a tanítója, aki 1680. augusztusában a császári hadsereg közeledésének hírére elmenekült, majd a Bécsben és Pozsonyban eltöltött fogságát után állt a katolikus vallásra.

A források alapján 1690-ben volt már tanító Kemencsaljában is, Egri Márton személyében, de az oktatás úgye nálunk csak 1895. október 9-én volt nagyobb fordulatot, mikor Mihályfán újjászervekedett a kemencsaljai esperesi kerület. Ujra a roma-

sek és jobbágyok valószággal versengtek abban, hogy a pürochák mellé iskolaházát építsenek és tanítót bívjanak. A tanítóház pedig könnyen ment, mert ide nem éri el egyhámar a katolikus vallásra visszatért főurak keres. Így, 1695. lehen az új esperes, Ásbóth János az egyházlátogató körjéja alkalmával: Asszonyfalvó: Szilágyi György, Kenyeriben: Jugovics Mihály, Magyargencsen: Miskey Sándor, Kemencsaljában: Ivánkovics György, Szergényben: Benedeki János, Magyarszában: Dolgos András, Szentmártonban: Farkas Milyán, Mihályfán: Bacsó János, Simonyiban: Bajnok Mihály, Tokorcsón: Laky Ádám, Mesteriben: Székó János, Egyházashelyén: Hegedűs János, Jánosházában: Bokányi József, Bobán: Dénes István, Körténdben: Mitochovcsy Ádám, Alsóságban: Szakonyi Zoltán és Nemesdoméltokban: Füzdy Benedek tanítókat talált.

Bercsényi Miklós 1706. január 27-én Mihályfára hivatta össze a szolgabírák által a lelkeseket és tanítókat, hogy aláltsukkal 11. Rákóczi Ferencnek fogadjanak hűszereit. A kerületesperese, Ách Mihály, Bercsényinek már bús olyan kemencsaljai tanító mutatót be, akik bármelyik percben hajlandók voltak életüket is feláldozni harzájukért és a nemzet szabadságáért. (Folytatjuk.) V.S.

A cselekményi evang. ifjúsági egyesület ma este 8 órai kezdettel tartja nagyszabású FARSANGI BÁLJÁT a Griff-szálló naggtérében.

Kedvezmények a közszállításnál a kisparosságnál.

Az új közszállítási szabályrendelet a kisparosságnak több már régóta hangzottaott kívánásait telte megávéva, melyek lehetővé teszik, hogy a kisparosság is nagyobb mértékben részesüljön a közszállításköztől.

A közszállítási szabályrendelet szakkölti azon régi elvel, hogy a közszállítás csak a legolcsóbb ajánlattevőnek adható le. vagyis lehetővé teszi, hogy egy drágább ajánlattevő kaphasson meg a munkát, ha annak ajánlata az anyagárak és munkadíj figyelembe vételével realitásos.

Biztosítja a szabályzat a kisparosságnak azon jogát, hogy amennyiben a versenytársajjal kilírósk nem szabályosor, illetve félreértésekre adhat okot, az érdekeltek kérhetik annak kilíróskást, úgy a kilíró hatóságánál, mint a miniszteriumnál.

Közszállításköztől 5000 P értékig csupán a képestelt kisparosok részesülnek, mások ajánlatait nem fogadják. A ruhaköltségek, cipő-, sátráparokban bármind értékű közmunkák, azok 40–100 sztrákért erejéig a kispárnak vannak fenntartva, maguszéplésnél az új munkák 20 ezer pengő összerétegy, általánostól és halotárszól 5 ezer pengő értékig szintén csak kisparosok ajánlatait vehetők figyelembe.

Nem engedni meg a közszállítási szabályzat a kézművespar körébe tartozó munkálatoznál az ismétmunkák házikereletében való végzését.

Lényeges újítás továbbá az is, hogy ajánlatoknál elsősorban a helyi vállalkozók ajánlatait kell figyelembe venni.

Reméljük, hogy az új közszállítási szabályrendelet, egyes intézkedései a gyakorlatba is átmennek, ami lényegesen hozzájárul a kisparosság nehéz helyzetének enyhítéséhez.

Mi történt a magyargencsi jegyzői hivatalban?

Magyargencs költség 1934. évi mérlege a háztartási számadánál 3692,68 pengő, a közös számadánál 2964,09 pengő passzívumot, összesen tehát a két számadás 6656,77 pengő passzívumot mutatott fel.

Keméneshögyész 1935. évi háztartási számadása 6617 pengő, a közös számadása pedig 2425,15 pengő passzívumot mutat fel.

Ezen hiányokra rendszeres költségvetési fedezet rendelkezésre nem áll.

Es a szomorú helyzet derült ki abból a jegyeim ügyből, amely a magyargencsi körjegyzőségben 1935. február 26-án és a rákövetkező napokban tartott hivatalvizsgálat alapján indult meg. Berényi Márton helyetteskörjegyző, jelenleg nyugdíjas segédkörjegyző és Jánossza Ferenc magyargencsi körjegyző ellen. A jegyeim ügy, hosszas vizsgálat után most erőt meg annyira, hogy Horváth Kálmán dr. alispán, mint elsőfokú jegyeim hatóság kimondhatja benne az ítéletet.

Az ügyzeti vádirat azt mondja: Berényi Márton és Jánossza Ferenc működéséről:

Panaszoltak Magyargencs és Keméneshögyész községek háztartási ügyeinek a vitélését és a számadások elkészítésénél a hiányos múltévi hátralevők ahozatalával, a hiányos előirásokkal, a téves felülvizsés feltüntetéseivel, a minden állapot nélkülöző bevételek előirányzatokkal és a jogosulatlan kiadásokkal a községeket válságos anyagi helyzetbe jutatták.

Mindent pedig leszűrte az ügyzeti vádiratnyom abból, hogy a hivatalvizsgálat mindkét rendbeli panaszoltait szemben a pénzügyi és vezénykezeltés körüli szabálytalanságok sorozatát alapította meg. Berényi Márton 1930 szeptember 12-től 1933 február 6-ig mint helyetteskörjegyző vezette a magyargencsi körjegyzőség ügyeit, 1933. február 6-tól kezdve pedig Jánossza Ferenc jelenlegi körjegyző állott az ügyvezetés élén.

Berényi Márton közel két és fél esztendő működési ideje alatt a vizsgálat hozzonkelt rendbeli szabálytalanságok miatt jegyeim áton oldozendők. A szabálytalanságok között szerepelnek: a jegyzői fizetés kiegészítését képező javadási földek haszonvértékét nem számított be felvételébe, — szabálytalanul vett fel hadipótlékot, — vasúti arcképes igazolvány felírás díja című többlet vett fel, mint szabad lett volna, — kiadásokat könyvelt el olyan tételekkel, amelyek a tételben említettek nem kaptak meg, — ki nem fizetett számlák miatt súlyos perkövetéseket okozott a községnek, — különféle befolyt összegekkel nem könyvelt el, — hátralevőket törölt bevételekkel, felhatalmazás nélkül, — a saját részre vásárolt bor után nem fizette be a fogyasztási adót, — szabálytalanul

kezelt a fedezetelési díjakat, — a vadászati haszonbér felosztásánál magasabb díjazást állított be a maga számára, mint amennyi megengedett lett volna, — a bábáknak több fizetést utaltványozott, mint amennyi járt volna nekik.

— A felelősség mindezekért — mondja az ügyzeti vádiratnyom — elsősorban Berényi Márton terbeli, mert működési ideje alatt nemcsak, hogy nem gondoskodott a múltból származó fedezetlen kiadások kiegyenlítéséről, hanem még folytonos hitel nélküli rendelkezésekkel teltette azokat és a számadásokban oly zavart okozott, hogy az egyes tételek kibogozása csak hosszadalmas, számvetőségi munka árán volt teljesíthető.

— A felelősség másodsorban Jánossza Ferenc jelenlegi körjegyző terbeli, aki két évi működése alatt nem törekedett megfelelő módon a számadási egységtől helyreállítására, sőt folytatta elődjének szabálytalan eljárását.

— Berényi Márton tekintetében nyilvánított körülmény, hogy a körjegyzőség átvételkor elődjétől, mert az súlyos belet volt már akkor, a község anyagi helyzetére vonatkozólag megfelelő felvilágosítást nem kapott és akkor először foglalkozott községi háztartási ügyek vezetésével s így az amúgy se könnyű helyzetben levő község anyagi ügyeinek vitélését megfelelő áttekintéssel nem bírhatott.

Súlyosabb körülmény azonban az előkevelet szabálytalanságok hazmatása és az a sajnálatos eredmény, aha működése vezetett. Mégis, mert ez a panaszolt már nyugdíjas íratváltás és mert az anyagi felelősség alkalmazása is megfelelő megjelölést jelent, vége szemben a törvény vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően csak a bönösség megállapítását és ebből kifolyólag a kártérítési felelősség érvényesítését találtam indokoltnak.

A jegyeim ügyei közel négy órák keresztül tárgyalta pénteken délelőli Horváth Kálmán dr. alispán, Velics János dr. íb. alispán előadásával. A vádat Zsolnay Károly dr. ügyész képviselte. A tárgyaláson csupán Jánossza Ferenc körjegyző jelent meg, aki minden egyezkedésére vonatkozólag előterjesztette védekezését.

Horváth Kálmán dr. alispán elsőfokú ítéletében a tárgyalás adatai alapján Jánossza 100 pengő pénbürséggel sújtotta, Berényi-é, mint hogy már nyugalmába vonult, a bönösség megállapítása mellett a büntetés kiszabását mellőzte. Kötelezte mindkét vádlottat a felmerült 190 5 pengő eljárás költségét megfizetésre.

Az ítéletet mindkét írásban is megkapják és az ítélet átvételétől számított tíznapon belül nyilatkozhatnak, hogy megnyugosznak, vagy fellebbeznek e feléne.

A nagy költő halálának századik évfordulója azonban most már minket is kell, hogy költészen valamire. És pedig arra, hogy költészen az évbén Keméneshögyész összes iskolái, összes társadalmi és felekezeti egyesületei áldozzanak egy-két órát és napot Berényi Dániel emlékének, azonkívül Család- és Népi Hírtap, mint erre a legilletékesebb helyen egy országos arányú ünneplést kell rendezni, melynek sikerét az egész hivatalos vármegye támogatását meg kell nyerni.

A kamathozzájárulás kérdése.

A kormány legutóbb adott ki intézkedéseket a garázdaságokkal kapcsolatban való kamathozzájárulásról. A rendelkezések lényegéről a következő felvilágosítást kapjuk:

A 40 szerezés utáni érdekeltségét nem érő tartozások után a korábbi mértékben, tehát változatlanul adja a kamathozzájárulást a Pénzügyi Központ. A változás a régi rendelkezésekkel szemben csak az, hogy ez a rendelkezés egy esztendőre szól, holott a 10 000 számú rendelet érvényét veszti. Ebben a vonatkozásban tehát nyilvánvaló, hogy a rendelkezés hatályát továbbírt egy esztendőre fogják meghosszabbítani.

A 40 szerezésen felüli garázdaságok tekintetében úgy áll a helyzet, hogy egészen addig, amíg a konverziós rendelkezés alapján — amely szerint a 40 szerezésen felüli tartozásoknál az intézkedés számára előírt könyvviteltől elkészítve nincsenek — az intézkedések meg kellő volta kapuik a korábbi mértékű kamathozzájárulást. Hogy ez mikor történik, meg azt nem tudjuk, mert az új rendelet a 40 szerezésen felüli tartozások tekintetében degresszív skálát léptetett életbe. E skála szerint 2-5 százalékosul kezdve és 1 százalékosul végződve, negyedvenként fél százalékkal csökkentve kapják meg az érdekeltek a kamathozzájárulást.

Mindenestre sajnálatosnak tartjuk, hogy a bankok a konverzió keresztülviteléig nem kapják meg a rendszeres kamathozzájárulást, hanem abból egy kis részt elveleik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A CVSE szilveszteri mulatsága alkalmával történt szépségnél felülvizsgálataik ezúton is hálas köszönetet mond az egyesületi vezetőségnek.

— **Eljegyzés.** Molnár Rezső Jánosbázi órák és ékszerész eljegyezte Kiss Imre építési vállalkozó leányát, Erzsikét. (Mindenképpen értesítés helyett.)

— **Színházi jelentés.** Köszegi Özsze színházgató értesíti Család- és Népi Hírtap közönségét, hogy január 11-től egyhónapos színházszertartást kezd a Korona színház nagyszínházban. Első este: AKI MER AZ NYER DOLGOT, énekes és táncos operettet adja elő a kitűnő erőkkel álló társulat. Bemutatóra kerülnek a fővárosban nagy sikert arató operett és prózaíró társulatok. Így: Én és a káca ember, Három ember a hóban. Nápolyi kaland, Montmartrei ibolya. Ma éjjel szabad vagyok, Bécsi tavasz. Budapest—Wien, Katz bácsi, 120-as tempó, Kuruzsoló, Értékes. Mindenki lépek egyet, Parsang. Nagyszerelem stb. — Bérletek kaphatók: Kondor István titkárnál, aki minden felvilágosítást megad a Koronában. Lakás címetek ugyanitt kell leadni. Bérletek ára: szőnye 14 előadásra 8 pengő. Az előadások este 8 órakor kezdődnek.

Berzsenyi Dániel halálának centenáriuma.

Hat hét múlva, február 14-én lesz századik évfordulója annak, hogy nemcsak a magyar, de a világtörténelmnek is egyik legnagyobb dühadója, Berzsenyi Dániel a somogy megyei Niklén 60 éves korában lehalálozott a szeme. Szék- és országgyűlési és somlészere sem olyan hosszú, hogy kibővítsen mi, keméneshögyészi emlékeztetőnk a nagy szíriológusról, aki a hazaszerelemmel oly magasztos létséggel és megrendítő erővel fejezte ki, mint azóta még senki.

A Remélésnek indult... és egyéb hazafias költemények oly időszereket voltak ne lenne annyira elalélt az akkori idők hazafiáról, hogy egyenesen a somogy és

a múltval órály kedvenc költője lett a mint ilyen, az egyik legnagyobb oszlopa volt annak a mozgalmaknak, amely febráza az évszázados lepedőben szendregő nemzetet.

Vasmege 1876-ban nagy Dömpel Bile meg Berzsenyi Dániel szörfözésnek századik évfordulóját és emléktáblával jelölte meg egyházashegyei szőrházát, majd 1896-ban érbe ontótt szobrot kapott Szombathelyen. Azóta is különösen Dunántúli minden valamirevaló városában és községében utcák és terek hirdetik a nagy költő nevét, csak mi földieit feledkeztek meg róla teljesen, úgyis mint magyarról, úgyis mint keméneshögyészi lelkészről.

Játékok
Főeljárású
Burgif
TYUKSZERENYI
Molnár
drezgéria
Család- és Népi Hírtap

H I R E K

— **Haldiozás.** Öv. Váczy Károlyné, szül. Bujós Eleonora szombaton délután 20 órakor a ceöldömölki kórházban 81 éves korában csendesen elhunyt. Temetése ugyan-acsak a kórházban hétfőn délután 3 órakor megy végbe. Az elhunytban Váczy Dezso ceöldömölki ev. segédlelkész a nagyanyját temetözte.

— **A katolikus kör kultúrduánja.** A ceöldömölki katolikus kör január 3-án délután 5 órakor a Katolikus Ház nagyeremében tartja idei első kultúrduánját. Tárgy: A családi élet fontossága az egyén boldogulása és a társadalom, főleg pedig a katolikus élet szempontjából. Előadó: Dombai Lajos dr. kir. járásbíró. A 13. módor: előadja Szomor Felician bencés tanár.

— **Eljegyzés.** Trósisz Arankó (Orsz.) eljegyzett vítéz Bokor Ignác dr. m. kir. zászados (Sopron).

— **Levente-buzgóztató.** A ceöldömölki levente-egyesület január 12 én este 8 órai kezdettel a Korona-szálloda nagyeremében műsoros est keretében tagjait, a leventeközpontból távozó tagjait, előadó: 1. Híszegye. 2. Megnyitóbeszéd mondó: Kirchner Elek elnök. 3. Budapesti szövegű egész estét kitöltő ének, szavalt, karórák és tányéros számok. 4. Leventék búcsújárása. 5. Szabó Jenő főoktató búcsú beszéde. 6. Himnusz. — Az énekesség szünettel vár mindenkit a szöveg igyekvő hazafias önénepleye. Búcsúját nincs, ellenben a másor megváltása kötelező.

— **Ánneköngvi hírek.** A ceöldömölki anyakönyvezési hivatalban december 10 folyamán a következő bejegyzések történtek: Születés: Magyar Imre gazdasági cseledt és Kovács Ilonának r. k. fiú, Sósáry József mozdonyvezető és Dugonits Anna r. k. fiú. Kustos József Máv. al-tiszt és Pölös Mariának r. k. fiú. Erdélyi Imre gazdasági cseledt és Balogh Mariának r. k. leány. Házaság: Kóhámi Ferenc Máv. tiszt és Draskovics Margit r. k., Bánfalvi János telefonoszerelő és Tánccs Anna r. k. Házalózás: Deutsch Sándorné, szül. Pollák Teréz ír. 73 éves, Janossa Pálné, szül. Nagy Julianna r. k. 70 éves, Németh Rozália r. k. 18 éves, dukai Takách Ferenc ág. h. ev. 73 éves, Úveges Lujza r. k. 19 éves és Kolompár József r. k. 58 éves.

— **Szilveszter-est Ceöldömölki.** A Szilveszter-estét a hagyományos módon ünnepeleék meg Ceöldömölki. A vendég-létké és látványzatkba mindenütt jutott kö-zönés, hogy vigan bucsúozzon az elaglott 1935-ös éviót. A CVSE a vasúti vendéglő helyiségében rendezte meg a bált, amelyen jelen volt a nagyközég intelligenciája és a sportbarátok tömege népes számban. A hangulatosan díszített termetek zsúfolás-gel töltötte a táncolni vágyó fiatalok, amelynek szórakoztatásáról nagy szakérte-léssel gondoskodott az agilis rendezőseg. — A katolikus leányegylet saját helyisé-gében zárt körben állt meg Szilveszter éjnépe. A jóiskerült, családi mulatság vidám hangulatában a fiatalok késő reggelig rajta a táncot.

— **Megszúrta a bikát.** Molnár József 35 éves keménymunkás gazdasági csele-dei kedden a Deutsch-féle gazdaság isztállójában az egyik megvadtul bika először a halhoz szorította, majd szúrva alaposan megsebesítte. Molnár a súlyos sérüléssel bevezetették a ceöldömölki kórházba.

Szerdán este disznótörés vacsora a Hubert-féle vendéglőben.

— **Gabonaszék.** A csütörtökön tar-tott hétfőválasztás a bázisúrt 16.70—16.90, székúrt 14.20—14.40, árpásúrt 16.40—16.60, zabúrt 14.40—14.60 és a burgonyáért 4.50—3.00 pengőt fizettek mázánként.

— **Ifjúsági bál a Griff-ben.** A ceöldömölki ev. ifjúsági egyesület ma este 8 órai kezdettel a Griff-szálloda östzer-teremben rendezte meg a hagyományos far-sangi bált, melynek kottái Vidós Dániel egyházmegyei felügyelő, Ocsffy Lajos dr. főispán és szentimentál Radó Lajos ország-gyűlési képviselő a fővendékei. Rajtuk kí-vül még húsz védnök, nyolc főrendező és mintegy 50 rendező társadók a mulatság sikere érdekében, ami előreláthatóan nem is marad el. Gyönyörűen díszített nagy-rem, hangulatvilágítás és kitűnő cigányzene fogja meg emel az est hangulatát, a meg-elegetés lesz mindenki számára Gellor József vendégfőls elsőrendű konyhája és italai is.

— **Ingatlan tulajdonosok figgel-mébe.** Az 1930. évi XXXIV. tc. 82 § a értelmében mindazok az ingatlantulajdonos-ok, akik ellen árverés van kiűve, az árverést megelőző 30 napon belül kérhetik az ingat-lanuknak birtokkrészekre kénlti árverését, mégpedig akkor, ha az árverést szünetelő a kérvény mellett a telekalkonyi szabályok-nak megfelelő vázrajzot mutat be és hely-hatóság bizonyítvánnyal igazolja, hogy a vázrajzban megjelölt rész kibocsátás haszná-lható és hogy a birtokrészek eldarabolásá-hoz külön hatóság engedély nem kell. A birtok részletekkel történő árverés iránti kérvény a fenntartó hivatalnak való hivatozkosmal az árverést elrendelő bírósághoz nyújlatandó be. Magjegyzzék azt is, hogy az állam csak akkor élhet elővásárlási joggal, ha az árverést ingatlan egyik, vagy másik tételét lenni törvényekkel 17 § a által nem mentesít-tett, nem földműves egyén vásárolja meg. Az egyes birtokrészeit elővásárlásához be-adható a kérvény a földművelésügyi minisz-teriumba, ha a részeket nem a földműveléssel foglalkozó egyének vásárolják meg. Az állami elővásárlás és eselben is gyako-rulhat, ha az árverezett ingatlan olyan, bár földműveléssel foglalkozó egyén vásárolja meg, aki 50 kat. hold földön gazdálkodik, vagy ezen felül. Nem gyakorolható az elővásárlás bellekben lévő ingatlanokra, valamint akkor sem, ha az árverésről hitelező az OKH. vagy Földheltintézetek Országos Szövetkeze, vagy ennek fiókja.

— **Kövadvásztatok.** Vítez Polonydy Lajos földirtók és keményeszentimentál területén december 28-án kövadvásztatot rendezett, amelyen rajta kívül résztveleek: Ocsffy Lajos dr. főispán, kottái Vidós Dániel, kottái Vidós Dániel, vítez Herlekedés Béla, Radó Kálmán, íj. Nannovits Dénes, Bárdossy Zoltán és Boda László földirtók, kották, Hévassy Béla dr. Földirtóegylet elnök, Gallas Rudolf országgyűlési képviselő és neje Scheifler Károly ny. ezredes. Bajos-nyky Ödön alezredes, Holczer Zoltán dr. orvos, Hargitai Imre k. k. kaptán és Bártik Ferenc kerékesd. Területré került összesen 149 nyul és 28 fogoly. — Pénteken keményesimihályán szintén kövadvásztal volt rendezve, amelyen résztveleek: Ocsffy Lajos dr. főispán, Minich Oskár ny. ezredes, kottái Vidós József és kottái Vidós Dániel, vítez Polonydy Lajos, Beresnyei Adám dr. és Boda László földirtók, valamint Holczer Zoltán dr. orvos. A rossz idő ellenére is területre került 148 darab nyul.

— **Statistika a fogságiról hi-vatalból.** A ceöldömölki fogságiról hivatal 1935. évi alygforlamos 5780. (5740) darab volt. Letárgyalatott 1048 (1230) ki-bíghási teljesítés. Úlévelet váltott 167 (183), a járásban megfordult 270 (281) költödt egyén. Kiadott fegyverviselési engedély 32 (61), vadászjegy 154 (127), halászjegy 12 (6), építési engedély 26 (21), lakhatási engedély 33 (42), családokny 252 (212), munkakönyv 60 (66), zene-en-gedély 166 (194) és íparengedély 157 (127) esetben. Íparáról lemondott 198 (154) egyén. Tízestel 17 (17) és halálal végződő öngyilkosság 8 (15) esetben fordult elő. Kiseb-ben nagyobb kihágásért 189 (229) egyén lett elítélve.

— **Ánneköngvi statistika.** A ceöldömölki plébániai hivatal a múlt évben 66 (64) gyermeket keresztelt meg. Ezek közül helybeli volt 54, vidéki 12, fiú 38, leány 28, törvényes 52 és törvénytelen 12. A múlt évben kötött 20 esküvő közül helybeli volt 14, vidéki 6, katolikus 17 és vegyesházasság 3. A plébániai halottainak száma 85 volt, a tavalyiétól 66 tal szemben. A nemesdómóti ki. ev. lelkesi hivatal a múlt évben 55 (53) gyermeket keresztelt, akik közül 29 volt leány és 26 fiú. Az ev. halottak száma 55 (52), közülük 28 nő és 27 férfi. A lelkesi hivatal a múlt évben 14 párt esketett, az előző évi 26 párral szemben.

A ceöldömölki evang. ifjúsági egyesület ma este 8 órai kezdettel tartja nagyszabánú FARSANGI BÁLJÁT a Griff-szálló nagyeremében.

— **Megállapodás az ipari tejszer-ződésekről.** A Tejszerelők Országos Szö-velete a tejipari vállalatokkal megállapodott az 1936. évi ipari földgázokra újítá-értékelési tejszeményiségek elődási feltételeire nézve. Az tekintetében a megállapodás a földművelésügyi miniszter által mindenkor megállapított árat vette irányadóknak. Nem befolyásolja a megállapodás az ország egyes részeiben már előzőleg megkötött szerződések érvényességét, ha azok feltételeiben nem hátrányosabbak és ha egész éven át biztosítottak legalább a földművelésügyi miniszter által megállapított legalacsonyabb tejtermelői árat.

Lápszárta: péntek este 7 órakor.

— **Műkedvelő előadás Naggal-monytban.** A nagyimányi levente-egye-sület jó erőkből álló műkedvelő gárdája Szilveszter estjén a Vadász-féle vendéglő zsufoltság telj nagyeremében elődta a Baj-va a kréta körül című 3 felvonásos vígjátékot. A szereplők egyjöl egyjöl díszre-terlett érdemeinek, ami főként Papp Dezso tanító szakavatott és fáradságot nem ismerő munkájának köszönhető. Az előadás létszámosság kövülte a legjobb hangulatban.

Tekintse meg
dúsan felszerelt üzletünket.
Óriási választék! Selyem, gyapja és sportkarisnya újdonságok.
Legújabb modellek antilop és bőr divat-é-tiklokkben, wimpassing hódipőkben.
Sálak, nyakkendők, kötött és bőrcsaptyúk, csipke divatgombok, csukló.
Habselyem és svájci fehérműd fűrés.
Amazon gummiteltes melltartó egyedúrásúsa.
Gyönyörű divat újdonságok, pulloverek, minden, pazar választék finom kötött áruban.
Minden különleges divat szerint kötöl-áru eredeti modell és mérték után is készíltünk.
Kiváló minőségei!
Rendkívül szolid árak!
Szelves látogatást kér:
Kosztolitz Adolf
KÖZÖSI- és divatárkereskedő.
Játékkárházban óriási választék!

— **Egy hold lucerna jövedelme** 350 pengő. Az Alföldi Zöldmező Szövetéség hatalmas propagandát fejt ki mostanában két vármegye minden községében a lucerna-termés érdekében. A propagandának bizonyára meg is lesz a kívánt eredménye, mert világosan mutat rá arra a tényre, hogy egy kalasztrális hold lucerna egy év alatt, hozama-takarmányozási szempontból 90 pengő értékben felel meg, ami mellett 40 pengő értékben növeli a talajterét az átlagosan két mázas maghozammal, azaz 220 pengővel, tehát összesen 350 pengővel járul hozzá a gazda jövedelméhez.

— **Az oster művésze.** Egy világhírű artístól, aki ostarálval elképesztő műhatványokat produkál: rendkívül érdekes műket olvashatunk a Délháty új számban. A kifőnő stíházi képeleap nagyzerű képer rádióműsorokat, egyfelvonásos színpadárabot, pompás stíházi beszámolókat, pályákat, remek filarvoafot, sok érdekes cikket és több mint száz képet közöl. A 100 oldalas Délháty egy száma 20 filler.

— **Gaál Franci: Kati.** A Színházi Élet a heti címlapját egy bájos kis parazzi-képe díszíti. A parazziélan Gaál Franciska, aki Die kleine-Katherin című Universal-filmben játszik egy kis parazzi-cselédet. A sárge fejkendő. Lék léher bubos rajta Kati képe a Színházi Élet címlapján csupa báj és kedvesség. Ince Zsander heilapjának száma különben a siker jégében készült. Minden pesti stíházból siber van és a Színházi Élet közli a nagy alkéri darabok legnagyobb sikeru jelenet képeiben. Hatvány Lili legnagyobb a filmiberről, az Új földesúrról Ir. Nagy Endre a műsoron levő darabok gyerek repulőról ír cikket. Farkas Imre pedig az útdönásokban kirgított három új színtérvöl folytatott beszélgetést. Kosztolányi Dezsb vezérkék. Bus Fekete László új regényének folytatása, három felvonásos darabmélkelt. Botka, kézimunka, gyermekleap és rádió világhíradó van mellékeve a Színházi Élethez, melynek ára 60 filler.

Háromszor lesz félárújegy Budapestre.

A vidéki kereskedelem már hosszabb idő óta panaszkol, hogy a Máv rendkívül sok esetben ad ké Budapestre szóló félárújmenetjegy váltására jogosító igazolványokat, a fővárosban megtartott különböző kiállítások és kongresszusok alkalmából. A vidéki kereskedelem azért láti sérelmet és tényleben, mert emiatt versenyképtelen jórészt elvész. A vidéki közönség egy része a vidéki kereskedőnél hitellel vásárol, ellenben készpénzváltásai a fővárosban végzi a félárúj utazások alkalmából.

Ez a harc már esztendőnk óta tart, de kielégítő megoldást nem hozott. A vidéki kereskedők szerint leghevesebb volna, ha a Máv, a személyi díjzabás általános csökkentésével próbálná fogalmait emelni, ahelyett, hogy ilyen kongresszusi és kiállítási alkalmakat használja fel kedvezményes vasútijegyek kiadására. Ez az érvelés azonban indokolatlannak látszik, mert hiszen eddig sem a Máv engedélyezte ezeket a jegyeket, hanem a kereskedelmi kormányzat.

Winkler laján, az új kereskedelemügyi miniszter nemrég kijelentette, hogy a kérdésel foglalkozik és igyekszik kielégítő megoldást találni. Most — amint értesülünk — végre megtörtént a döntés. A kereskedelemügyi miniszter döntése szerint a jövőben csak a Budapesti Nemzetközi Vásár, a Tenyészállatvásár és a Szent István-napok alkalmából fognak a vidéki Póstelelutasoknak félárúj váltására jogosító igazolványokat kiadni.

A vidéki kereskedelem bizonyára örömmel fogadja a kereskedelemügyi miniszter elhatározását, amelyly a régebbi kívánalmuk meg teljesedése. A rendelet ebben az ügyben már legkezelebb megjelenik és így végreleves szabályozódik ez a probléma.

MINDENNEMŰ

NYOMTATVANYOKAT
IZLÉSES KIVITELBEN
ÉS OLCÓS ARBAN KÉSZIT

S Z A G Á N - N Y O M D A

CELLEDÖMLK, GR. SZÉCHENYI ISTVÁN-U. 12.

— **A szerelem mindent legyőz.** A minden akadályt elhárító és minden nehézséget legyőző szerelemről érdekes írténeteket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jeleni meg. A legvalóább magyar fiók novellái mellett, számtalan érdekesebb írök érdekesebb cikket, pompás folytatásos regényt és közel száz remek képet talál az olvasó a népszerű képlepalban. Tolnai Világlapja egy száma 20 filler.

Itt a telepítési javaslat.

A földművelésügyi miniszter a következő napokban küld meg véleményezés végre a mezőgazdasági érdekképviseleteknek a birtokpolitikai törvénytervezet, amelynek célja az egy család megélhetését biztosító önálló kisbirtok létesítése, illetve kisebb gazdaságoknak ilyen nagyságra való kiegészítése.

A szükséges területet a javaslat főként szabadkétből való vásárlás, vagy elővásárlás után kívánja megszerezni. A terjedés enged meg a javaslat a hitelintézeteknek áruvéresen szerzett mezőgazdasági ingatlanaira, a hitbizományi köntétegekből felszabaduló mezőgazdasági ingatlanok egyharmadára és végül az olyan egy kétség határában levő, vagy több kétség határában levő, de területileg összefüggő birtok esetében, melyeknek a mezőgazdasági területére a 3000 holdat, jövedelmé pedig 30.000 koronát meghaladja, ha a terület bejövő birtok az érdeklő kétség gazdasági terjeszkedését gátolja. Egyes birtokpolitikai szempontból fontos, valamint újszerűség ingatlanok esetében már 1000 holdat, illetve 10.000 korona listáz kataszteri jövedelmének megfelelő mezőgazdasági területen felelő rész tekintetében lehet átengedésre kötelezni. Az átengedésre kötelezett ingatlanokról, azok szabad egykedés alapján megállapítandó teljes becserkelt kapja a tulajdonos és ennek kétharmadát a kincstár nyomban ki is fizeti.

A kishasznóbérlésre átengedett ingatlanok hasznóbérlő a minisztérium évente a gazdasági viszonyokhoz mérten állapítja meg. Ez azonban a becserkelt három százaléknál kevesebb nem lehet. A javaslat pénzügyi megvalósítása érdekében telepítési alapot létesítenek.

Állattenyésztésünk kikeverte a válságot.

A Központi Statisztikai Hivatal most kiadott közleményében szerzett adatokból láthatjuk azt a minden elismerésre méltó igyekezetet, amelyet a magyar mezőgazdaság, különösen az állattenyésztés terén a válság leküzdésére kifejtett. 1931-től 1933-ig az állattenyésztés súlyos veszteségeket szenvedett. Szarvasmarha állományuk 6 százalékkal, anadl pedig a szarvasmarha létszám-

a fokmérője a mezőgazdaság intenzitásának. Lóállományuk 8 százalékos létszámvesztéséget szenvedett. De leg súlyosabb volt a sertésállomány helyzete, amely 2,7 millióról 1,9 millióra zsugorodott össze, vagyis került 30 százalékos veszteséget mutatott. Hasonló súlyos volt a helyzet a juhtenyésztés terén is, ahol a veszteség szintén 30 százalékos.

Mezőgazdaságunk életerejéről tanuokodik azonban a további 2—3 év, 1933-tól 1935 ig. Ezalatt az idő alatt a szarvasmarhaállományban 4 százalékos növekedés mutatkozott, de meglepő, főként az a hatalmas emelkedés, mely a sertések számában következett be. Itt nemcsak, hogy behozott a 30 százalékos veszteséget, de az 1931-es sertésállományt meg 17 százalékkal is haladta. A lóállományban javulás csak a múlt évben kezdődött el, a juhtenyésztés terén szintén némi fellendülés mutatkozott és remény van arra, hogy a kilőlődi gyapjubehozatal a jövőben kevésbé fogja terbelni külkereskedelmi mérlegünket. Az általános gazdasági helyzetre jellemző, hogy a kereskedőállomány 24 ezer darabról 30.000-re szaporodott. A kecske, mint a szegény ember tehene: egyre jobban terjed az Alföldön és Pest környékén is.

Hivatkozzék
a hirdetésre, akkor
Singer Béla
edényszaküzletben

prima alkalomtól edényből:

1	2	3	4	5	6	10000
56	86	96	125	145	160	10000

10000 forinttal mellett. Hozzájárulást végre az
10000 forinttal és 4,55 pengővel.

ERZSÉBET KIRALYNEK SZÁLLÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM UTCA 5.
100 kényelmes modern szoba. Hűdög meleg folyóvíz. Képzoni fűtés. Liftek.

Egyágyas szoba 4.50 pengőtől.
Kétágyas szoba 5.80 "

Az étteremben minden este zongorazás.
Az Erzsébet Pincében egy pincér rendszer.
Sűrűnyelme: ELIZOTEL.

Megnyitott

a «Modern köcsönkönyvtár»
Kemény Klárinál Cseleddömölki,
Wesselyi utca 1. sz. alatt.

Siessen beiratkozni!
Havi 1 P-ét a magyar-és
világjómólam klasszikus és
modern remekeit olvasgatja
magyar- és németnyelven.